

ÚJHELYI KÖRKÉP

2019. XXVIII. ÉVFOLYAM 12. SZ. DECEMBER

SÁTORALJAÚJHELY VÁROS KÖZÉLETI LAPJA

KÓRHÁZ ÜGYEK

ÚJRA ÚTTÖRŐ SZEREPBEN

November közepén jelent meg több országos hatókörű sajtótermékben, hogy több kórházban osztályok megszüntetését tervezi az egészségügyi kormányzat. A felsorolt intézmények között az Erzsébet Kórház is szerepelt, a gyermekosztály bezárásával. A hírt cáfolta

a kórház vezetése, ám azt elismerték, hogy egyetlen orvossal, és az újhelyi házi gyermekorvosok segítségével nehezen tudják működtetni a részleget. A „kórház ügye a város ügye” alapon a hírre reagált a polgármester is, és azonnal leveleket írt a térségben dolgozó házi gyermekorvosoknak, az Emberi Erőforrás Minisztériumnak és a határon túli kórházak és rende-

lők vezetőinek. Együttműködésre hívta az egészségügyben dolgozókat, az újhelyi kórház, a gyermekosztály miatt. A meghívást elfogadták és december elején tárgyalóasztalhoz is ültek a felvidéki intézmények vezetői. A nagykaposi járóbeteg központ vezetője Dr. Ferkó Barnabás, a terebesi kórház vezetője: Dr. Juraj Bazár, és Királyhalmecről Hencel Klára igazgatónő tárgyalta a sátoraljaújhelyi polgármesterrel és a kórház vezetésével. „Az első lépésben megegyeztünk, ami az, hogy minden intézmény átgondolja, mi az, amiben saját hatáskörben együttműködési megállapodást tudunk kötni, emellett egy határon átnyúló közös egészségügyi pályázat beadásában is gondolkodunk, amely valamennyi kórház eszköz és humán erőforrás fejlesztését is segítheti. A harmadik lépés pedig hosszabb távokra vezet, ami az, hogy a határ két oldalán élők tudjanak választani, melyik intézményben gyógyítatják magukat.

Ehhez viszont mindkét országban komolyabb egészségügyi kormányzati szintű összefogásra lesz szükség – ebben is lehetünk kezdeményezők, úttörők.” - monda a polgármester.

ÖSSZEFOGÁSSAL AZ KÓRHÁZÉRT

Több millió forintért vásároltak új orvosi műszert a kórház sebészeti osztályára. Az eszköz az egynapos sebészeti ellátás lehetőségét nyitja meg az ízületi betegségek kezelésében, amelyhez eddig nem volt megfelelő eszköz, így a használatát gyakorlatban ismerő orvos sem a kórházban. A műszer megvásárlását az önkormányzat kezdeményezte, és hozzá anyagi forrást is biztosított, majd megkereste a térség vállalatait és támogatást kért. Hét cég segített: FÉMALK Fémöntészeti és Alkatrészgyártó Zrt, PREC-CAST Öntödei Kft, Continentál Dohányipari Zrt, Fraisa Hungaria Kft, Certa Kft, Weinberg '93 Kft, és a Heiche Hungary Kft. Így sikerült

megvásárolni a műszert, amihez a humán erőforrás szervezését Dr. Csiba Gábor és CSPMED közvetítését ajánlották. A modern sebészeti eljárást támogató műszer további eszközeinek megvásárlásához is találtak támogatót.

Az eszközfejlesztésen túl lassan befejeződik az északi pavilon energetikai korszerűsítése is. A homlokzat szigetelésből, nyílászáró cseréből, és a fűtési rendszer részleges javításából álló beruházásra szintén az önkormányzat lobbijával találtak pályázati forrásokat. A kétszáz milliós támogatás a fekvőbeteg ellátás nagy részét befogadó épületszárnyban régen várt beavatkozást tett lehetővé, ami a betegek komfortérzetét jelentősen javítja majd.

KBK

ÚJABB ENERGETIKAI FEJLESZTÉSEK ÚJHELYBEN

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata a Területi- és Településfejlesztési Operatív program kiírásán újabb 4 saját tulajdonú épületének fejlesztésére nyert összesen 287,15 millió forint támogatást. A fejlesztéssel hozzájárulnak az épületek gazdaságosabb fenntartásához, az egységes településkép létrehozásához, a település lakossága szempontjából egy élhetőbb környezet kialakításához, valamint az érintett épületekben a meglévő szolgáltatások színvonalának emeléséhez. A beruházások ezúttal is érintik a településrészeket is. Rudabányácskán az orvosi rendelő után, a faluházat fejlesztik. A beruházás során megvalósításra kerül a külső határoló szerkezetek korszerűsítése - utólagos homlokzati és födém hőszigetelés, nyílászárók cseréje; napelemes rendszerek telepítése; akadálymentesítés; hőszigetelés; illetve fűtőkorszerűsítés is történik. Széphalomban az orvosi rendelő hőszigetelése történik meg. Ez esetben is szigetelést kap az épület homlokzati falszerkezete; szintén történik nyílászáró cseréje valamint napelemes rendszer telepítése és fűtőkorszerűsítés. Az akadálymentesítés jegyében pedig:

mozgáskorlátozott WC-t és rámpákat, járdákat készítenek. A korábbi pályázati körben megtörtént a Georgikon Görögkatolikus Középiskola, A Kossuth Lajos Gimnázium illetve az Esze Tamás Általános Iskola energetikai fejlesztése, most pedig egy újabb alapfokú oktatási intézmény, a Jókai Mór Általános Iskola hasonló célú korszerűsítése valósul meg. Megtörténi az épület utólagos homlokzati és födém hőszigetelés, és nyílászárókat cserélnek. A saját villamosenergia-igény kielégítése céljából háztartási méretű kiserőmű fotovillamos rendszer lesz kialakítva. A beruházás gyümölcsét elsősorban az iskolában tanuló gyerekek és az ott tanító pedagógusok élvezik majd, hiszen jelentősen javul majd a komfortérzet az oktatási intézményben. A munkálatoknak köszönhetően nem csak hogy esztétikusabban néz majd ki az iskola homlokzata, de költségkímélőbbé is válik a fenntartása, mely a fenntartó Sárospataki Tankerületi Központ számára jelent megtakarítást. A negyedik megújuló épület a Hajnal utcában található egykori óvoda. A többi folyamatban lévő beruházáshoz hason-

lóan hőszigetelés, fűtőkorszerűsítés, nyílászárócseréje, akadálymentesítés történik. A felújítást követően az épületet a sátoraljaújhelyi

speciális általános iskola használja majd oktatási-nevelési célokra. Többek között itt kap majd helyet az oktatási intézmény kollégiuma.

László Mária

VÁLTOZÁS A SZAKKÉPZÉSBEN

2

ÚJ BEFEKTETŐJE VAN A HÚSÜZEMNEK

3

20 ÉVES A ZEMPLÉN NÉPTÁNC-EGYÜTTES

4

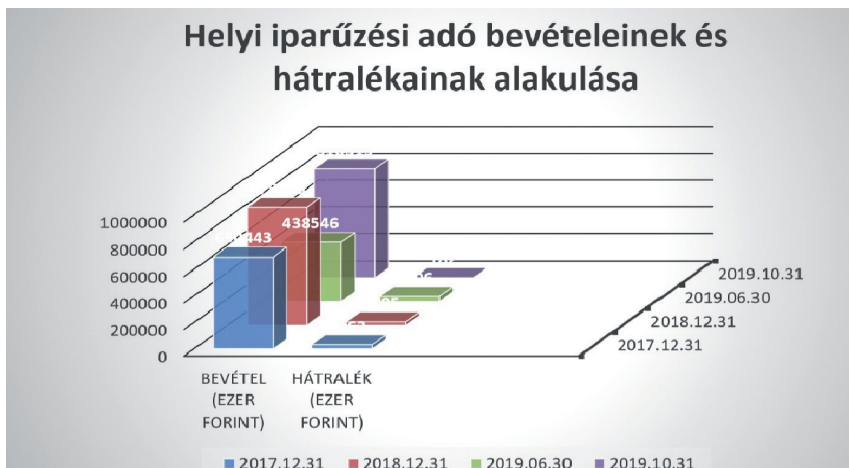
AZ IMMUNRENDSZER LASSÚ GYILKOSA

7

ÚJHELYI MOZAIK

IPARÚZÉSI ADÓ MÉRSÉKLÉST KÉRHETNEK AZ ÚJHELYI VÁLLALKOZÓK

A helyi iparűzési adó összegének mérséklését kérheti az a vállalkozó, akinek tevékenységét bármilyen önkormányzati beruházás akadályozza, és ezért bevétel kiesése lesz. Amennyiben ezt hitelt érdemlően tudja bizonyítani az újhegyi önkormányzat az adott időszakra az adó 50%-át elengedi. Több mint 1300 vállalkozó fizet ilyen adót Sátoraljaújhegyen, amelynek mértéke az adó alap 2%-a.

NAGYI MESÉLJ PROGRAM A KATOLIKUS ÓVODÁBAN

Minden nap egy mesével várják a karácsonyt a sátoraljaújhegyi katolikus óvodában. Az intézményben mindig kiemelt szerepe van az élő mesélésnek, hiszen a nevelők tudják, gazdagítja, formálja a kisgyermeket az, ha nem nézi, hanem hallgatja a csodás történeteket. A mesélésbe még a nagymamákat is bevonták, akik egy-egy napon belátogatnak az óvodába, és ott mondják el kedvenc történeteiket.

VÁLTOZIK A SZAKKÉPZÉS

Nagy változással indul a következő tanév a szakképzésben. A szakképző iskolákban az 1 éves ágazati alapot 2 éves szakmai képzés követi majd, az öt éves technikumban pedig a 2 éves ágazati alapot végzetével az eddigi 1 évről 3 évre bővül a szakmai képzés, ami a duális együttműködésekben érintett cégek elvárásának is megfelel. Ezzel párhuzamosa az ilyen formában tanuló diákok több ösztönző támogatásra is számíthatnak. A feltételekről a Zempléni Szakmai Napon, és az iskolákban tartott nyílt napokon tájékoztatták a nyolcadik osztályosokat.

PIARISTA GENERÁLIS SÁTORALJAÚJHELYEN

A piarista tanodát majd a kollégiumot is meglátogatta, megismerte működésüket és az ott dolgozókat Miguel Giráldez. A piarista generális a Budapesten tartott háromnapos piarista pedagógiai konferenciát követően érkezett a zempléni városba. A piarista rend nevelői, papjai a fővárosi és az újhegyi találkozón is azokat a lehetőségeket keresték, milyen módon lehet hatékonyabbá tenni iskoláik oktatását, az evangelizálásban betöltött szerepét illetve megújítani a pedagógia munkát. A generális Szilvássy László tartományfőnök kíséretében érkezett ide, akit hazai piarista oktatás megújításával foglalkozik.

SZOCIÁLIS MUNKA NAPJA KÖSZÖNTÉSEKKEL

Kilenc szakfeladatot látnak el a Sátoraljaújhegyi Egyesített Szociális Intézmény munkatársai. Dolgozóinak a Szociális Munka Napjához közelítve november 16-án ünnepi értekezleten mondott köszönetet az ESZI igazgatója. Az áldozatos munka elismerésének egyik formája az igazgatói dicséret, melyet idén Godó Edit a Köveshegyi Idősek Otthonának szakácsnője vehetett át. Törzsgárda elismerést kapott még 20 éves munkaviszony után Drengubákné Ungvári Gyöngyi és Ignécziné Simkó Katalin, 10 éves munkaviszonyt ünnepelhetett Szabó Mária, és Molnár Zsuzsanna.

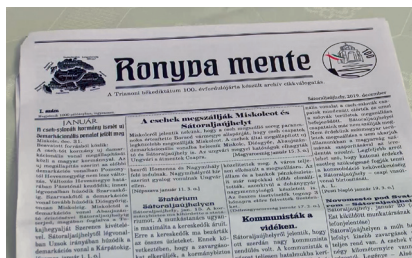
ELSŐ BÁL A REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

Első alkalommal szervezett alapítványi bál a Fejes István Alapítvány. A civilszervezet a Petőfi Sándor Református Általános Iskola támogatására jött létre még 2014-ben, azóta elsősorban a civileknek adható egy százalékos felajánlások által tudta segíteni az intézményt. November végén az adománygyűjtés egy másik formáját is kipróbálták, bált szerveztek, ahová a szülőket, barátokat, a református gyülekezet tagjait is elhívták. A sikeres mulatságon több mint 150-en vettek részt, mások támogatói jegyekkel, tombola felajánlásokkal segítették a sátoraljaújhegyi református oktatást.

HÍREK RÖVIDEN

Egy teljes évig a Trianoni békediktátum centenáriuma emlékezik majd Sátoraljaújhely. A Trianon Emlékbizottság már egy éve tervezi a 2020-as programokat, melyek között történelmi konferencia, filmvetítés, szavalóverseny és ifjúsági pályázat is szerepel. Az egyik kiadvány, amely a korabeli újságokból összeválogatott cikkeket, híreket tartalmaz, már idén decemberben megjelenik. Szerkesztője Godzsák Attila történész, aki azt szerette volna elérni, hogy az olvasók, akik 2020-ban veszik kézbe a lapot, ráérezzenek az akkori újhegyi emberek életére, problémáira.

A felújított úton száguldozó autósok miatt szeretnének lassítókat a Rudabányácskán élők. A Vadász utca aszfaltozása után a Smeragd völgy irányába autózók a 30-as sebességkorlátozó tábla ellenére gyorsan, és balesetveszélyesen közlekednek. A lakók arra kérték a Műszaki Bizottságot vizsgálják meg a lehetőséget, hogy egy-egy az autókra nem veszélyes, de hatásos műanyag lassítókat szereljenek fel az útszakaszra.

Idén hatszázmillió forintnyi támogatást osztott szét a katasztrófavédelem a Magyarországon működő önkéntes tűzoltó egyesületek között. Az önkéntes szervezetek pályázat útján juthattak forráshoz felszerelések illetve képzések lebonyolítását és működést segítő anyagi támogatás formájában. Az Encsi Katasztrófavédelmi Kirendeltség területén működő mentő és tűzoltó egyesületek számára a pályázaton elnyert támogatást a sátoraljaújhelyi tűzoltóságon adta át Lipták Attila dandártábornok, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója.

Újra elindulhat a termelés a húszüzemben. Új befektető vásárolta meg a két éve üresen álló egykori Zemplén Hús telephelyét, és az elmúlt hónapokban felújításba kezdtek az épületen belül és kívül. A vállalkozó tervei szerint januárban már elindulhat a termelés, amelyhez kezdetben alig több mint egy tucat embert vesznek fel. Az újhegyi üzemből különleges hústermékeket szeretnének készíteni, olyanokat, amelyek illenek a Tokaj-hegyaljai borokhoz.

www.satoraljauihely.hu | www.saujhegyimuhaz.hu | www.facebook.com/SzamosvolgyiPeter

KARÁCSONYI AKCIÓ
EGÉSZ DECEMBERBEN
20% KEDVEZTMÉNY
A CT VIZSGÁLATOKRA!

MACROKLINIKA MISKOLC
 ÉSZAK-MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB MAGÁN-EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓJA,
 27 SZAKRENDELÉS, KÜLÖN GYEREKGYÓGYÁSZATI RÉSZLEG,
 CT, MR, ULTRAHANG, RÖNTGEN, SORBANÁLLÁS NÉLKÜL!

SZÉP KÁRTYÁVAL IS FIZETHET!

+36 70 500 1818
 MISKOLC, ARANY JÁNOS TÉR 1. (MACROPOLIS)

20 ÉVESEK LETTEK

20 éves lett a Zemplén Néptáncegyüttes. Az újhegyi táncosok ezt a jubileumot december 6-án egy nagyszabású táncműsorral ünnepelték. A produkcióban szerepeltek az alapító tagok, és sokan, akik az elmúlt két évtizedben táncoltak a Zemplénben. Az 1999 őszén alakult néptáncegyüttes az elmúlt 20 évben a megye meghatározó amatőr együttese lett. Rendszeres résztvevői a legrangosabb hazai és nemzetközi fesztiválok-

nak, többször jártak a tengerentúlon. Táncoltak Japánban, Mexikóban, Braziliában, Uruguayban, elvitték a zempléni táncokat Indonéziáig és voltak vendégek egyedüli magyarként a 13. dél-amerikai néptáncegyüttesek fesztiválján. Legnagyobb elismerésüknek a Zakopanéban megnyert CIOFF fődíjat, az Aranybalta elismerést tartják, illetve az idén novemberben megnyert Megyei Prima díjat. A jubileumi estén az elmúlt évek leg-

jobb koreográfiáiból válogattak, és minden tánchoz egy-egy történetet, köszöntés fűztek. Gratulált a táncosoknak Szamosvölgyi Péter polgármester, Szilágyi Zsolt koreográfus, mesterpedagógus, a Nyíregyházi Művészeti Szakgimnázium gyakorlati oktatásvezetője, Szigetvári József a CIOFF Hungary igazgatója, Füzi Csaba a sátorlajújhelyi dohánygyár igazgatója, Szappanos Tamás a Budapest Főváros Bartók Táncegyüttes volt

művészeti vezetője, koreográfus. A műsorban a Bürkös, Bakator zenekar, és a Flaska Banda húzta a talpalávalót. A jubileumi gála végén a táncosokat és az együttes művészeti vezetőjét Fehér Jánost, a női a férfi tánckarok vezetőit Fehér Esztert és Demek Istvánt hosszú tapsal köszöntötték! Boldog születésnapot kívánunk mi is olvasóink nevében is a Zemplén Táncegyüttesnek!

KBK

CASINO
TROPICANA
MISKOLC

**Tegye próbára szerencsáját
Észak-Magyarország első
élő kaszinójában!**

- ✦ Élő rulett,
- ✦ Blackjack,
- ✦ Ultimate Texas Holdem
- ✦ Nyerőgépek

Miskolc, Szűcs Sámuel u. 5., a pláza mellett.

www.casinomiskolc.hu

DEC. 19-20-21.

**Kelet Master's
Poker Tour**

VÁRHATÓ ÖSSZDÍJAZÁS:

25.000.000 FT

NEVEZÉSI DÍJ: 200.000 FT + 20.000 FT

facebook.com/casinomiskolc

KÖNYVAJÁNLÓ

BAUER BARBARA: AZ ARANYMŰVES FIA

Van valami bájos, szerethető minden Bauer Barbara kötetben. Ez most különösen mesészerű, igazi magyar ízekkel megírt történet lett. A régi magyar mondák világa keveredik a mai kor eseményeivel, meghintve misztikummal és szerelemmel. Felbukkan a régmúlt valós történelem a magyar koronáról, az egyéni sorsok alakulása, évszázadokon átívelő lélekvandorlása, és két megtépzott emberi lélek egymásra találása. Dalnok Erika szerkesztőként dolgozik egy könyvkiadóban. Férjét néhány hónapja vesztette el, és most a munkájába menekül. Egy nap különös kéziratra bukkan, melynek írója már nem él, ezért özvegyét és fiát keresi fel, hogy engedélyt kérjen a misztikus, befejezetlen, messzi múltban játszódó történet kiadására. A szerző fiát -aki maga is kitanulta az ötvösmesterséget - kéri, hogy fejezze

be a mesét, amit fiatalon elhunyt édesapja kezdett neki mondani esténként. Ám a férfi, aki úgy érzi édesapja cserbenhagyta őt, nem akar kötélni állni. Pedig ő maga is azzal a tűzománc képpel vesződik, amelyekkel apja meséjének hőse is a világtól elzárt kolostorban, a múltban. Vajon Zoltán a haragon túllépve, a megbocsátás és a szerelem erejével képes lesz-e befejezni a szent arcképet és megírni a mese végét? Vajon Erika el tudja-e engedni férje emlékét, és újra tudja kezdeni az életét másvalaki oldalán? Kettejük találkozása egy olyan utazást indít el, ami időtől, tértől és hely-

től független, aminek célja a Szent Korona elkészítésének a felkutatása. Amennyire kalandos és izgalmas ez a nyomozás, épp annyira romantikus és érzelemdús az a kapcsolat, ami kialakul kettőjük között.

Két szálon fut a történet, az idősi-kok változása érzéketlen, a könyv közel 1500 évet ölel fel. A történetben nagy hangsúlyt kapnak a családi kapcsolatok, a történelmi múlt, a titkok. Az egyén hite, kitarása, és a szeretet, a szerelem mozgatója a szálat. Érdekes színfolt az ezoterikus vonal, a karma és a lélekvandorlás. A végkicsengés na-

gyon erős és lírai. Az érzés, az ösztön, a tudat, hogy egy töről fakadtunk, már a családokban sincs jelen, nemhogy egyetemesen! Mindenkinél szüksége van valamire, amiben hihet, mondja a regény végén Zoltán, és mindennél igazabbat szól. A hitnek óriási ereje van, és mindannyiunk kezében ott a folytatás. „Nem az a fontos, hogy hol van az országhatár, nem a vallás vagy a politikai nézet határozza meg, hogy kik vagyunk. Hogy ki a magyar, az itt dől el-tette Zoltán a szívére a kezét. Élhetsz bárhol, tarthatsz bármerre, ha a hátadat képes vagy a másik hátának vetve küzdeni, ha büszke vagy arra, ahonnan jöttél, ha óvod, amit az őseink örökölt hagytak, ha hagyod, hogy a káprázat aranykupolája felletted legyen, akkor tudod, hogy ki vagy.”

NAGY HÁBORÚK NYOMÁBAN - TÖRTÉNELMI EMLÉKSÉTA

1944-ben, pontosan 75 éve fejeződött be a II. világháború Sátoraljaújhelyen. A hőseség ellenére közel százanelekeztek-mega december 3-i évfordulón. Az Öt-vös József Börtönügyi Egyesület szervezésében, a MOL Alapítvány Helyi Érték Programja támogatásával idén már másodszor került megrendezésre a „Nagy háborúk nyomában” történelmi emlékséta, ami ezúttal a helyi diákok számára rendezett vetélkedővel is kiegészült. Az idei séta már hagyományosan a Főtérrel, dobszóval indult a Füzéri Hagyományörzők vezetésével. A tematikához kapcsolódóan a Börtönmúzeum rendezésében közterületi minikiállítások mutat-ták be, elevenítették fel az 1944-es börtönkitörést eseményeit, a Kazinczy Ferenc Múzeum pedig erre

az alkalomra kamara-kiállítással készült. Az ismeretszerzésen túl a résztvevők megemlékeztek ennek az évről a civil és katonai áldozatairól is: a Hősök terén mécsesgyűjtással, az egykori zsin-

agóga udvarán, a volt gettó központjában a menet az emlékezés köveit helyezte el, Lindenberger Lajos és a Gulágra hurcoltak emléktáblájánál pedig a tavalyról már ismerős pipacsokat, az emlékezés virágait helyezték el. Több helyszínen élő történelmi epizódok is megelevenedtek: a diákok számára rendezett egyik állomáson korabeli öltözetben vöröskeresztes nővérek fogadták a feladatot teljesítőket, a Polgári védelem a légoltalmi felszerelésekből tartott bemutatót, míg a sátoraljaújhelyi harcok helyszínegykorlő kézi-

gránátokkal imitálhattak támadást a résztvevők. A séta végén pedig, a Kálvária oldalán Tóth Gábor füzéri plébánosmutatta be korabeli tábori lelkészi gyűjteményének becses darabjait, majd imával zárta a megemlékezést, amelyet követően mindenki elkészíthette

a saját résztvevői kítűzőjét és egy pohár forró teával, valamint a délelőtti számtalan emlékével és élményével indulhatott haza.

Pavlics Tamás
börtönmúzeumi főelőadó
(fotó: Nagy Andrea)

AZ IMMUNRENDSZER "LASSÚ GYLKOSA"

December 1. AIDS-ellenes világ-nap. 1988 óta tartják meg ezen világnapot, hogy felhívják a figyelmet a gyógyíthatatlan betegség megelőzésére. 1981. december 1-től különálló betegséggént jegyzik. A fertőzöttek száma és a halálozások aránya folyamatosan nő. Szakemberek szerint ma már nem az a baj, ha valaki fertőzött a betegséget okozó vírussal, hanem az, ha ezt nem tudja magáról, és emiatt nem kap megfelelő kezelést. A HIV magyarul: emberi immunhiányt (előidéző) vírus, az AIDS magyarul: szerzett immunhiányos tünetegyüttes, amelyet a HIV vírus okoz. A HIV úgy hat, hogy az immunrendszer működését fokozatosan legyengíti, így a fertőzött

egyén kevésbé védett a különböző betegségek ellen. Az AIDS kialakulásának öt szakasza van.

Az első szakasz, a megfertőzést követő 3-4 hét, ezen idő alatt a vírus még nem mutatható ki a vérből, a beteg tünetmentes. Második szakaszban nyirokcsomó-megnagyobbodás, láz, fáradékonyság jelentkezik, mely 1-2 hét múlva hirtelen elmúlik. A harmadik szakasz 3-8 évig tarthat, a betegség teljesen tünetmentes, az immunrendszer még képes kivédeni a vírus hatá-

sát. A negyedik szakaszban hasmenés, fogyás, lázrohamok, szájpenész, övsömör jelentkezik. Az ötödik szakasz a HIV fertőzésnek ezt a stádiumát nevezik AIDS-nek, ekkor a szervezet már képtelen ellenállni a fertőzéseknek, legtöbbször tüdőgyulladás okozza a beteg halálát. A HIV-fertőzés ma még nem gyógyítható, de a tünetmentes időszakot 35-40 évre ki lehet tolni megfelelő kezeléssel. A vírust vér, ondó, hüvelyváladék, anyatej közvetíti, védekezés nélküli közösülés, fer-

tőzött vérkészítmény alkalmazása, fertőzött injekciós tű használata révén terjed. Magyarországon a védekezés nélküli közösülés és a közös fecskendőhasználat a fő terjedési forma. A vírus felfedezése óta hazánkban minden vérkészítményt ellenőriznek. Fontos tudni, hogy a vírus nem kapható el a mindennapi érintkezés során, például kézfogással, közös WC használat során. December elseje az a nap, mikor meg kell próbálnunk segíteni azokon, akik tőlünk sokkal inkább ki vannak téve a HIV veszélyének. 1986 óta van lehetőség az anonim HIV-szűrővizsgálatra az ország több mint száz pontján, amely mindenki számára ingyenesen elérhető.

Kisné Tüdős Ivett
OKJ-s ápoló

A TECHNOLÓGIA LEHET ÁLDÁS, DE ÁTOK IS

Tisztelt Olvasók! Mindenekelőtt engedjék meg, hogy bemutatkozzak. Bernáth Dániel sátoraljaújhegyi lakos vagyok, 2018-ban végeztem a Nyíregyházi Egyetem szociálpedagógia szakán, jelenleg pedig a Miskolci Egyetem Állam és Jogtudomány Karának, kriminológia szakán tanulok. Szakdolgozati témám az internethasználat jellegzetességei és következményei a serdülőkorúak körében volt. Kezdjük azzal, hogy mi is az a nomofóbia? A nomofóbiával kapcsolatban egy viszonylag új jelenségről beszélhetünk. Elnevezése a „no mobil phobia” kifejezésből származik, és ebből már gondolhatjuk is, hogy milyen problémáról van szó. Előfordult már veled az, hogy a megszokott helyen nem találod a tele-

fonodat és kapkodva keresed, hogy hova is tetted le? A nomofóbiában szenvedők rettegnek ettől az érzéstől, hogy elveszíthetik a mobiljukat, és esetleg készülék nélkül kell létezniük. Ez egyfajta pszichológiai félelem a mobil vagy a mobiltelefon kapcsolat elvesztésétől. Ha tényleg bekövetkezne ez, akkor emiatt egy kicsit elvesztettnek éreznék magukat. Ha a nomofóbiás személy rádöbben, hogy nincs nála a mobilja, vagy téroró hiányában nem tud hívást kezdeményezni, esetleg a körülmények nem alkalmasak arra, hogy fel tudja tölteni a készülékét, pánikrohamot kaphat. Szorongást vált ki a nomofóbiában szenvedő emberekből az is, ha az adott helyszínen nincs megfelelő lefedettség, illetve, ha lemerül a te-

lefonjuk akkumulátora. A technológia ezért sok stressz forrása is lehet számukra. Napjainkban a legtöbb ember telefonja folyamatosan csatlakozik a nagysebességű internethez és ezáltal folyamatosan kapcsolatba léphet ismerőseivel. Az persze köztudott, hogy az ember társas lény, aki állandó társaságot kíván és vágyik arra, hogy beszéljenek, érdeklődjenek felőle. Ezért ez a fóbia nem is annyira természetellenes, mivel a mobiltelefonok segítségével mindenhol elérhetőek vagyunk és mindenkorosztály képes használni. Azok az emberek hajlamosak beleesni a nomofóbiába, akik bizonytalanok, könnyen elunják magukat, türelmetlenek vagy esetleg nincs hobbi az illetőnek. Az emberek

a telefont bárhová magukkal vihetik, használhatják, annyit amennyit csak akarják, független attól, hogy milyen értelemben helytelen is az. Az egészségügyi problémák talán semmiségnek tűnhet, de sajnos a fóbia tartós jelenléte akár az egészségre is kihathat, és az illető egész életét meghatározhatja. Természetesen olyan egészségügyi problémák merülhetnek fel, mint a szem fáradása annak romlása, helytelen testtartás, kéz deformáció. A fóbia leküzdése nagy kihívást jelent, de sok esetben nincs szükség orvosi beavatkozásra, mert számos egyéb lehetőség áll rendelkezésre. A következő cikkekben saját kutatásom eredményeit szeretném megosztani az olvasókkal.

Bernáth Dániel

DIÓTÖRŐ A JÉGEN

TÁMOGATÓI JEGY ÁRA: **500 FT**

KLASSZIKUS KARÁCSONYI ÁLOM

CSAJKOVSKIJ BALETTE NYOMÁN JÉGRE ALKALMAZTA: **HÖRCSIK-RÉPÁSI ANDREA**

ELŐADÁS: **2019. DECEMBER 21. 16.00 ÓRA**

HELYSZÍN: **ZEMPLÉN KALANDPARK JÉGCSARNOKA**

TÁNCOLJÁK: **ZEMPLÉNI ANGYALOK MŰKORCSOLYÁZOI**

VENDÉGSZEREPLŐK: **MISKOLCI JÉGVIRÁG MŰKORCSOLYÁZOI**

Karácsonyi Forгатag

December 22. - Aranyvasárnap Rendezvénytér

17³⁰ Ünnepváró az újhegyi mazzorettek előadásában

18⁰⁰ Gondolatok adventről:
Majorosné Hódossy Ilona az Intervox Női Kar vezetője
 Az adventi gyertyákat meggyújtják:
Szamosvölgyi Péter Sátoraljaújhegy Város polgármestere
Damjanovics József görögkatolikus esperes
Majorosné Hódossy Ilona az Intervox Női Kar vezetője
Csepregi Éva és Végvári Ádám

19⁰⁰ **Római katolikus templom**
 Köszöntőt mond:
Szamosvölgyi Péter
 Sátoraljaújhegy Város polgármestere

Angyalmadár

Csepregi Éva és Végvári Ádám élőzenés adventi műsora
 Közreműködik:
Lukács Andrea (zongora)
Lukács László (gitár)

Jegyek ára elővételben: 2.500,-Ft
 A helyszínen: 3.000,-Ft

[/SzamosvolgyiPeter](#) [@saujhegyimuvhaz](#) [www.saujhegyimuvhaz.hu](#)

A ZEMPLÉN TELEVÍZIÓ MŰSORA

2019.12.16. Hétfő
 18:00: Katedra
 18:30: Zempléni mozaik
 19:00: Hír7
 19:20: Műsorcsere

2019.12.17. Kedd
 18:00: Borászati Központ Bodrogkisfaludon
 18:30: Füzéri hősök napja
 19:00: Hír7
 19:20: Kisvárdai jövője
 19:30: Zsuzsanna expressz Zemplénben

2019.12.18. Szerda
 18:00: Sportmagazin
 18:30: Zempléni mozaik
 19:00: Hír7
 19:20: Jó estét tánc, Jó estét december

2019.12.19. Csütörtök
 18:00: 10. Vadkolbásztöltő Fesztivál Mikóházán
 18:30: Zempléni mozaik
 19:00: Hír7
 19:20: Műsorcsere: Madarassy 70'

2019.12.20. Péntek
 18:00: Sportról-Sportra
 18:30: Mecénás
 19:00: Hír7
 19:20: Sárospataki Református Teológiai akadémia

2019.12.21. Szombat
 18:00: Repeta. Válogatás a hét magazin műsoraiból
 18:30: Csatangoló
 19:00: Sztár Café: Peller Károly
 19:35: Solymász konferencia

2019.12.22. Vasárnap
 18:00: A héten történt
 18:40: A szenátor fodrásza

2019. 12. 23. Hétfő
 18:00: Lónyai család öröksége
 18:30: Bodroghalmi betlehemes
 19:00: Hír7
 19:20: 30 éves a Csepellény György cserkészcsapat

2019.12.24. Kedd, Szenteste
 18:00: 20 éves a Zemplén Táncegyüttes 1 rész
 19:00: Hír7
 19:20: Filmek a Zemplén Televízióban: Ludwig Short
 19:50: Régi karácsonyok ZTV válogatás

2019.12.25. Szerda Karácsony
 18:00: 20 éves a Zemplén Táncegyüttes 2. rész
 19:00: Filmek a Zemplén Televízióban: Isonzótól a Piaveig 1. rész

2019.12.26. Csütörtök Karácsony
 18:00: Sztár Café extra
 18:30: Az utolsó hadifoglyok, avagy a könyveknek is megvan a maguk sorsa
 19:00: Filmek a Zemplén Televízióban: Isonzótól Piaveig 2. rész

2019.12.27. Péntek
 18:00: Sportról-Sportra
 18:30: Mecénás
 19:00: Hír7
 19:20: Dunakanyar és Szentendrei Sziget titkai
 19:25: Mészáros János Elek – Adventi fények

2019.12.28. Szombat
 18:00: Császári és királyi 34. gyalogezred a nagy háborúban
 19:00: Táncból katedrális

2019.12.29. Vasárnap
 18:00: Zemplén zenéi
 18:35: Zemplén zenéi: Karácsonyi játékonysági hangverseny Sátoraljaújhegyen
 19:40: Hornyák István Darts Emlékverseny

2019. 12. 30. Hétfő
 18:00: Príma Gála 1 rész
 19:00: Hír7
 19:20: Mária emlékhely átadása Vágáshután

2019.12.31. Kedd
 18:00: Aratott a halál az utakon
 18:30: Filmek a Zemplén Televízióban: Küzdelem a sikerért

2020.01.01.Szerda Újév
 18:00: Príma Gála 2. rész
 19:00: Balkán Fanatic koncert
 19:30: Szóvivők – egy könyv a sajtószóvivőkről

2020.01.02. Csütörtök
 18:00: Zempléni mozaik
 18:30: Terápia
 19:00: Hír7
 19:20: Rákóczi tábor és Rendezvényközpont nyári táborai
 19:40: Jet-ski EB

Jót 's jól!

A Magyar Nyelv Múzeuma rovata

A KÉZZEL ÍRÁS HAGYOMÁNYÁNAK NÉPSZERŰSÍTÉSE

A Magyar Nyelv Múzeumban egyik fontos feladatunk a kézzel írás hagyományának ápolása, népszerűsítése. A nemes feladat megvalósítására többféle módon törekszünk. A múzeumunkba ellátogatókat egy olyan kiállítótér, az *Írás-pont* várja, ahol régi iskolapadba beülve kipróbálhatják a mártogatós tollal írást, szeretteiknek képeslapot írhatnak, melyet postaládába dobva fel is adhatnak. A kézírás művészetében rejlő szépségeket *Kezed nyoma* elnevezésű múzeum-pedagógiai foglalkozásunk keretében mutatjuk meg a tanulóknak, akik a nádtollal, lúdtollal, mártogatós tollal írást próbálhatják ki. Hagyomány, hogy a diákok minden évben elküldhetik pályamunkáikat az *Írj levelet Kazinczy Ferencnek!* pályázatra és a „Betűvetők” szépíró versenyre. Az idén mind a két felhívásra szép számban érkeztek alkotások, melyek szépségük mellett értékes gondolatokat fogalmaztak meg. Miért van szükség, egyáltalán szükség van-e a kézírás népszerűsítésére? Napjaink digitális kultúrájának vívmányai a technika gyors fejlődése mellett a kommunikáció terén is egyre jelentősebb változást eredményeznek. Elsősorban a „z” és „alfa” generáció tagjai azok, akik a legnagyobb felhasználói az újabb „okos” eszközöknek, és ezáltal az online térben folyamatosan kapcsolatban vannak egymással. A fejlődés magával hozta egy új nyelvi elemekkel,

sajátos kommunikációs eszköztárral rendelkező e-nyelv megjelenését, valamint a géppel történő írás rohamos térhódítását, háttérbe szorítva a kézírás. A korral haladni kell, és ajánlatos is. A digitalizálás sok esetben megkönnyíti az ember életét, hiszen megnyíval egyszerűbb ma a számítógépen begépelni egy dokumentumot, melyet akár otthonunkban is kinyomtathatunk, vagy pillanatokon belül e-mail-ben elküldhetünk a címzettnek. Valóban gyorsabb a kommunikáció, de hiányzik belőle az egyediség, a személyes jelleg varázsa. Aki még adott fel postán kézzel írott levelet, képeslapot, tudja, hogy mire gondolok, és emlékszik a levélírás szabályaira is, melyeket igyekeztünk betartani, valamint a kíváncsisággal teli izgalomra, mely a válasz várásakor eltöltötte. Tudom, egyszerűbb és gyorsabb ma messengeren azonnal megkapni az ismerős üzenetét, de mégis volt annak a várakozásnak és az egyedi kézírásnak egy leírhatatlan varázsa. Jó néhány tanulmány foglalkozik a kézzel és a géppel írás összehasonlításával. Vizsgálatok során megállapították, hogy amikor kézzel

írunk, agyunkban egy egyedülálló agyi áramkör aktiválódik, melynek folyamatos működésben tartása könnyebbé teszi az információk feldolgozását, rögzülését. Szeretném Önöket arra biztatni, hogy bátran ragadjanak tollat, ünnepek közeledtével adjanak fel képeslapot, egy kézzel írott üzenettel tegyék személyesebbé a karácsonyi ajándékokat, és jövőre is kísérik figyelemmel pályázatainkat: várjuk gondolataikat, kézzel írt leveleiket.

Hornyákné Tóth Renéta múzeum-pedagógus
A Magyar Nyelv Múzeuma

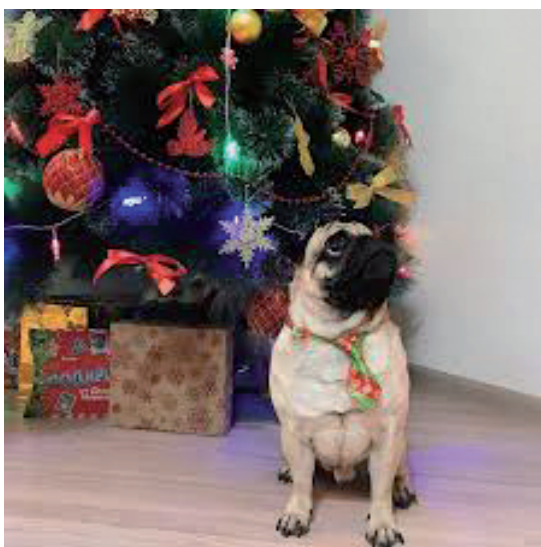

KARÁCSONYI PILLANATKÉP

A karácsonyfa a szobában áll. (Ez a hagyomány)
A díszekről lehulló ezüstsínű csillámpor, és a boából kihullott szálak veszik körül (és épülnek be úgy a szőnyegbe, hogy még az újévet is velünk fogják köszönteni) az égő sor pedig lassan alszik ki és villan fel (a kutya miatt nem lehet gyorsabb a villódzás... fél tőle). A tévében karácsonyi film megy (időnként megszakítva a Kólás Mikulás reklámjaival). A páracsíkokkal körbeölelt ablaküveg másik oldalán havazik (az a leesik, elolvad, majd megfagy típus), a szomszéd házából kiszökő fény töri meg a fekete-fehér utcaképet. A házban el-el ejtve tanyázik a karácsony, mint a csillámos gyertya a párkányon, a fahéjas-almás illatosító az előszobában, a kis rénszarvas szobor a könyvespolcon. Csak éppen még a hangulat hiányzik. (Új rekord az ideje korai karácsonyi reklámok között; már október 30.-án bejglibe való akciós margarint akartak eladni nekem egy videót megelőző reklámban.) A konyhából hangos nevetés hallatszik. A félig lejátszott Monopoly felett átlépve igyekszem előre, és állok meg a küszöbnél. A vendégek, pohár-

ral, vagy süteménnyel a kezükben (esetleg is-is), a széken ülve, vagy a pultnak dőlve beszélgetnek. Sokan vagyunk a konyha méretéhez képest, de nem zavaró. Valaki éppen egy történetet mesél (gesztikulál, majdnem kiönti a pohara tartalmát) közben elneveti magát. Pár hónapja esett meg vele, még ősz közepén. (Csak most mondja?) Mert most van időnk (senki nem rohan dolgozni, vagy iskolába, nem hajkurássza a megfelelő ajándékot, csak vagyunk, és az nagyon ritka.) Kihasználjuk, hogy karácsonykor együtt vagyunk.

Serfőző Laura
V. István Katolikus Szakgimnázium és Gimnázium, 11/A

A megvalósítás befejező harmadába lépett a Sátoraljaújhely Város Önkormányzata által elnyert és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal konzorciumi partnerségével megvalósítás alatt lévő Paktum program.

A vezető Kedvezményezett gesztorságával megvalósuló foglalkoztatás fejlesztés 434 millió forint felhasználását teszi lehetővé 100%-os támogatottság mellett, Sátoraljaújhely, Gönc és Encs jársok által ellátott összesen 44 településre kiterjedően.

A foglalkoztatás és gazdaságfejlesztés célra 2020. május 31-ig felhasználható EU-s forrás programban tervezett indikátorai gyakorlatilag a projekt megvalósításának időarányában teljesülnek. A hatékony bevonás érdekében a program figyelemmel kíséri a térségben található munkaadói igényeket, segít a toborzásban, szükség esetén képzéseket generál. A Kormányhivatal ellenőrzött feltételek megléte esetén, a feladathoz rendeli a megfelelő személyi kompetenciával bíró személyt, és támogatás odaítélésével segíti a foglalkoztatást. Az ország egész területére kiterjedő TOP program hatékonyságát segítik a Pénzügyminisztérium és a Megyei Paktumszervezet irányításával megvalósított továbbképzések, valamint tájékoztatók. Ezen irányelvek figyelembevételével a tervezett stratégia mentén valósítja meg a programot Sátoraljaújhely Város Önkormányzata, valamint a konzorciumi partner Megyei Kormányhivatal. Az operatív munkát a helyi Paktum Szervezet irányítja, melynek tagjai az ellátási terület több Önkormányzata, a Megyei Iparkamara, valamint a munkaadói, civil és érdekvédelmi szervezetek képviselői. A társadalom széles rétegét magában foglaló tagság az elmúlt hetekben értékelte a megvalósítás során eddig elért eredményeket, melyek a tervezettnek megfelelően alakultak. A program kiemelt célja a munkanélküliség és a szociális rászorultság csökkentése, melynek hatékonyság növelése érdekében munkaerőpiaci szolgáltatás keretében segítségnyújtás valósul meg tréningek formájában. A legnagyobb kihívás az alacsony kompetenciájú személyek munka világába történő felemelése. Pályaorientációs rendezvények segítik a 25 év alatti korosztály információval történő ellátását, melynek célja a minőségi munkaerőhiány pótlása, a fiatalok helyben tartása. A néhány nappal ezelőtt rendezett eseményen a város két legnagyobb foglalkoztatási ágazata a könnyűfém-öntés és szerszámkészítés, valamint az egészségügyi szolgáltatás ágazatok hívták fel a figyelmet a képzésekre, a helyben található munkalehetőségekre.

A programban helyi termék fejlesztése is megvalósul, melynek keretében városunk a megyében egyedülálló, előremutató kezdeményezést valósít meg. Olyan térinformatikai rendszer kialakítása kerül sor, mely web-alapú felhasználással térképen (ortofotón) jeleníti meg a különböző adatokat. A szabad hozzáférést elektronikus felület a munkaadói és munkavállalói lehetőségeken túl ingatlan adatbázis, turisztikai attrakciók, oktatási intézmények, városfejlesztési tervek, és számtalan más információ feltöltésére is lehetőséget nyújt. A vizuálisan megjelentetett információk átláthatósága és egymásra hatása, a későbbiekben igény szerint fejleszthető és egyedi összefüggések feltárását teszi lehetővé. A 2020. május 31-ig tartó TOP Paktum program célkitűzéseinek teljesítését a paktumiroda koordinálásával szociális és jogi képzettséggel rendelkező szakemberek, valamint a Kormányhivatal Járási Központjaiban dolgozó vezető és megvalósító munkatársak segítik.

Helyi foglalkoztatási együttműködés kialakítása Sátoraljaújhely központtal

Projekt száma: TOP-5.1.2-15-BO1-2016-00008

VAGON KARÁCSONYRA

A debreceni Zsuzsi Kisvasúttól vásárolt vagon a város. A szerelvényt a Zemplén Kisvasutak Baráti Társaság, Karajz Péter segítségével került Sátoraljaújhelyre. Célja, hogy szépen felújítva, és a város szívében kiállítva hirdesse majd a közel 40 éve megszüntetett Hegyközi Kisvasút múltját.

Fotó: Tóth István

RECEPT KARÁCSONYRA

MÁKOS GYÜMÖLCSKENYÉR

HOZZÁVALÓK

A tésztához: 20 dkg finomliszt,
15 dkg porcukor,
15 dkg vaj, 5 db tojás,
15 dkg mák (darált),
1 csomag vaníliás cukor,
1 csomag sütőpor,
10 dkg birsalmasajt (kandírozott
gyümölcs, mazsola stb)
A tetejére: 10 dkg fehér csokoládé,
2 ek napraforgó olaj

Elkészítés: A tojásokat szétválasztjuk, a sárgáját habosra keverjük a porcukor felével és a vaníliás cukorral, majd tovább habosítjuk a puha vajjal. A tojásfehérjét kemény habbá verjük, majd óvatosan beleforgatjuk a sárgájás masszába. Fakanállal belekeverjük a sütőporral és a mákkal elkevert lisztet. Hozzáadjuk a felkockázott birsalmasajtot vagy kandírozott gyümölcsöt. Kivajazott, kilisztezett formába öntjük, és kb. 180 fokban kb. 45

percig sütjük. A formából kiborítva megvárjuk, míg kihül, majd rácsorgatjuk az étolajjal együtt felolvasztott fehér csokoládét, és díszítésül megszórjuk színes tortadarával vagy kandírozott gyümölccsel.

SÁTORALJAÚJHELY
VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A történelmi Magyarország területét szétdaraboló és a magyar nemzet harmadát idegen államok fennhatósága alá szorító békediktátum 100. évfordulójára emlékezve Sátoraljaújhely Város Önkormányzata „**SÁTORALJAÚJHELY ÉS TRIANON**” címmel pályázatot hirdet.

2020-ban a trianoni békediktátum 100. évfordulója egyben a nemzeti összetartozás éve lesz Magyarországon. Az első világháborút lezáró trianoni békeszerződés meghatározta a háborúban vesztes Magyarország új határait. A magyar népesség öt (a mai állapot szerint nyolc) államban találta magát, és vele együtt történelmi és kulturális emlékhelyeinek nagy részét is. Zemplén vármegye területének több, mint 70%-a került elcsatolásra. Sátoraljaújhely városa különösen is megszenvedte a döntést, hiszen az új határ a Ronyva-patak mentén kettévágta a települést, és ez városunk fejlődésére szinte a mai napig negatív kihatással van.

Pályázati kategóriák:

1. Irodalmi (vers, esszé)

A pályázaton egy nevező egy pályamunkával nevezhet. Az esszé esetében minimum terjedeleme 4000 karakter (szóköz nélkül), a versek esetében nincs terjedelmi megkötés.

A pályamunkák beadásának határideje: 2020. március 31.

Eredményhirdetés: 2020. május első hete

2. Képzőművészeti (grafika, festmény, plasztika, szobor)

A pályázaton egy nevező művészeti áganként (grafika, festmény, plasztika, szobor) egy alkotással nevezhet. A beadott pályamunkákból a Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Művelődési Központ kiállítást rendez. A beérkező pályamunkák mennyiségétől függően lehetséges az előszűrés, a kiállításra kerülő alkotások kiválogatása.

A pályamunkák beadásának határideje: 2020. március 31.

Kiállítás megnyitó és eredményhirdetés: 2020. május első hete

Pályázók köre: A pályázaton azon 12-20 év közötti fiatalok vehetnek részt, akik sátoraljaújhelyi kötődésűek.

I. korcsoport: 12-15 év közöttiek

II. korcsoport: 16-20 év közöttiek

Díjazás: 1. helyezett: 50.000.-Ft, 2. helyezett: 30.000.-Ft, 3. helyezett: 20.000.-Ft.

A díjazás korcsoportonként és kategóriánként külön értendő. Továbbá az összes díjazott egy kártyájai kiránduláson vehet részt, melynek részletei az eredményhirdetés alkalmával kerülnek közzlésre.

A pályaművek benyújtása: a pályamunkákat kérjük jeligével ellátni, illetve a pályamunkával együtt lezárta, a pályamunkára írt, azzal azonos jeligével ellátott borítékban a pályázó nevét, címét, elérhetőségét (telefon, e-mail), iskolájának megnevezését. Az alkotásokat a Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal Titkárságára (3980, Sátoraljaújhely, Kossuth tér 5.) kérjük eljuttatni.

*Boldog karácsonyt
és
sikerekben gazdag
új évet kívánunk
valamennyi kedves
olvasónknak!*

❖**SÁTORALJAÚJHELY VÁROS KÖZÉLETI LAPJA** ❖**Felelős szerkesztő:** Kassai-Balla Krisztina **Szerkesztőségi munkatársak:** László Mária, Pálkás Máté
❖**Kiadja:** Seres Péter, Zemplén Televízió Közhasznú Nonprofit Kft. ❖**Felelős kiadó:** Sátoraljaújhely Város Önkormányzata ❖**Szerkesztőség:** 3980 Sátoraljaújhely, Színház köz 4. ❖**Telefon:** 30/3286077 ❖**E-mail:** ujhelyikorkep@satoraljaujhely.hu ❖**Készült:** az Arany Napsugár Kft. Nyírségi Nyomda Üzemében, Nyíregyháza, Árok u. 15. Telefon: 42/437-007
❖**Felelős vezető:** A Kft. ügyvezetője ❖**Megjelenik havonta, 5000 példányban HU ISSN 0238-6712**